

Jetten moet in Brussel opkomen voor het Nederlands belang, anders wordt hij in eigen land uitgespuugd

Posted on 19 maart 2026 by Derk Jan Eppink

Premier Jetten begint zijn Europese entree in een woelige wereld. Moet Nederland zich aansluiten bij een maritieme macht om 'vrije vaart' in de Straat van Hormuz te verzekeren? Eerste blik: 'té onveilig'. Europa haakt af. Een marineschip bij Cyprus is al heel wat. Bovendien oogt Donald Trump voor velen in Den Haag als het Monster van Frankenstein. Maar hij is nu eenmaal leider van het machtigste land ter wereld. Daarnaast moet het Europese migratiebeleid strenger en het dure klimaatbeleid, het evangelie van D66, drastisch bijgedraaid. Dat is de wereld die Jetten betreedt.

Daarom maakte hij eerst een kennismakingsreis langs enkele kopstukken, zoals de Duitse bondskanselier Friedrich Merz en de Franse president Emmanuel Macron, naast uiteraard de voorzitster van de Europese Commissie, Ursula von der Leyen, die verheugd is met een 'Europa-getrouwe' premier uit Nederland.

‘Nederlands belang’ klinkt vies voor D66

De voormalige D66-leider Hans van Mierlo vond, als grote ziener van zijn tijdsgewricht, dat Nederland in de oksel van Duitsland en Frankrijk moest kruipen. Precies dát deed de eerste D66-premier dan ook, ook al is die oksel zweterig en onfris. Het schuurt vooral tussen beide landen met staatsleiders die het liefst in het buitenland rondreizen. De populariteit van zowel Merz als Macron staat in eigen land op een dieptepunt. Duitsland en Frankrijk zijn kerndeel van het Europese probleem.

Merz ontving Jetten met militair eerbetoon en Macron met een lunch op het Élysée paleis, zodat Jetten beseft wie er in Europa aan de touwen trekken. Invloedrijk in zowel Europa als de VS is de Italiaanse premier Giorgia Meloni, maar zij paste niet in het plaatje, want conservatief. D66 is eigenlijk een ‘Europees kerkgenootschap’ dat alle heil uit Brussel verwacht. Nederland wordt daarbij gezien als ‘deelstaat’ van een federale Unie. Maar een Nederlandse premier moet in Brussel vooral opkomen voor het ‘Nederlands belang’. In D66-gelederen is dat al een vies woord. Een D66-premier die dat verkondigt, vloekt in de kerk.

Nederland is naar verhouding de grootste nettobetaler in de EU. Lidstaat Nederland betaalt 17,8 miljard euro per jaar en krijgt slechts 1,4 miljard euro terug als ‘compensatie’. Voor elke Nederlandse belastingbetaler bedraagt de nettobijdrage aan de EU 1700 euro per jaar. En wat wil de EU? De netto-korting van 1,4 miljard euro schrappen. Wat zegt de huidige D66-premier daarop: ‘Het is niet realistisch deze ingeboekte korting te houden.’ Hij capituleert voordat hij in Brussel arriveert.

In plaats van in Brussel op te komen voor de Nederlandse belastingbetalers, schaadt de Nederlandse premier hen in Brussel, vanuit Europese vergezichten. Een dergelijke premier zou in Frankrijk door boze vakbonden naar het schavot worden meegesleurd wegens volksverraad, maar in Nederland kraait er geen haan naar.

Uitgeperste belastingbetaler

Oud-minister van Financiën Hans Hoogervorst (VVD) en voormalige topman van het ministerie van Financiën Dick Sluimers hekelden deze financiële kloof in een opinieartikel in *De Telegraaf* (13 februari). Maar er volgde geen enkele reactie, niet van het kabinet noch van de Tweede Kamer. Kennelijk interesseert niemand zich

voor de uitgeperste belastingbetaler.

Opmerkelijk, want tegelijk wil het kabinet-Jetten korten op de zorg, de duur van de werkloosheidsperiode bekorten, uitkeringen versoberen en de AOW-leeftijd verhogen. Sociale ingrepen zijn nooit populair. Dit kabinet dient echter niet de burgers van het eigen land, maar die van andere landen. Omgekeerd is dat een onbestaand fenomeen. Als de Nederlandse premier in Brussel niet opkomt voor Nederlandse burgers, doet niemand anders dat.

Holland had in het Spaanse rijk ook geen vetorecht

Aangezien het kabinet-Jetten een minderheidskabinet is, zal het heel moeilijk zijn in de Tweede Kamer steun te vinden voor die sociale ingrepen; links en ook rechts zullen grotendeels tegen stemmen, zij het om diverse redenen. Maak dan nog maar eens een Rijksbegroting voor Prinsjesdag. Eelco Heinen, succes!

Het vetorecht in de EU-besluitvorming is voor D66 een ideologische vloek, maar eigenlijk ook voor het CDA en de huidige VVD. De laatste is zelfs bereid lidstaten die dwarsliggen in het Gemeenschappelijk Buitenlands- en Veiligheidsbeleid (GBVB) hun stemrecht te ontnemen. Zo wil de Nederlandse coalitie 'Hongarije en Slowakije hard aanpakken', aldus het regeerakkoord. Hier wreekt zich de onlogische gedachte dat uitbreiding van de EU én haar federalisering een gelijklopend traject is. Het ontnemen van stemrecht van een lidstaat ontneemt de mogelijkheid voor die lidstaat zich ingeval van een existentiële kwestie te verdedigen. Vooral kleine landen zijn er de dupe van. Holland had in het Spaanse Rijk ook geen vetorecht. Onmin resulteerde noodgedwongen in opstand.

Europees kampioen netto-betalen

Gelukkig is er nog een reddingsboei; het vetorecht over de EU-meerjarenbegroting. Schrapping ervan staat niet in het regeerakkoord. Dat zal de wens van de VVD zijn geweest. Geen enkele lidstaat doet moeilijk over marginale verschillen tussen de plussen en minnen van een meerjarenbegroting.

Echter, Nederland betaalt momenteel twaalf keer méér dan het uit Brussel terugkrijgt. Tegelijk is het een grote geldschieter voor Oekraïne, terwijl Spanje z'n snor drukt. Dat rechtvaardigt een premier Jetten die als het ware met de vuist op

tafel slaat. Het is echter niet aannemelijk dat hij zich laat gelden. Als 'kampioen nettobetaler' komt hij op voor vele landen, maar niet voor het eigen land. Dat zou de Italiaanse premier Meloni niet overkomen; zij zou luidruchtig van zich afbijten en desnoods de hele Europese Raad blokkeren.

De Wever redde het Koninkrijk België

Een lid van de Europese Raad die het spel wel beheerst, is de Belgische premier, de Vlaming Bart De Wever. Hij slaagde erin de Europese Raad in de Euroclear-zaak volledig van koers te doen veranderen. De Europese Commissie kwam met het plan 185 miljard euro aan bevroren Russische tegoeden, gestald bij de financiële instelling Euroclear in Brussel, te gebruiken voor steun aan Oekraïne. De Wever vreesde voor grote financiële risico's voor België via rechtszaken. Het plan kon juridisch worden geïnterpreteerd als 'diefstal', met een financiële aansprakelijkheid van België voor 185 miljard euro.

België ging dwarsliggen in de EU, op zich al een zeldzaamheid. De Wever ging de kopstukken van de EU langs om zijn zaak te bepleiten. Het alternatief zou volgens hem een Europese lening aan Oekraïne zijn.

Hij zorgde eerst voor eenheid in zijn eigen regering, een kunststuk op zich, stelde de Baltische staten en Polen gerust, en kreeg uiteindelijk Merz en Von der Leyen, de Duitse centrale as, aan zijn zijde. Zo wist de Vlaams nationalist De Wever het Koninkrijk België te redden, onder dankzegging van de Koning der Belgen.

Niemand kan van premier Jetten verwachten dat hij het machtsspel in Brussel al op dat niveau beheerst. Maar opkomen voor de eigen lidstaat in Brussel schraagt de legitimiteit van een Nederlandse premier in eigen land, want dat is ook de kerntaak van al zijn collega's in de Europese Raad.

Wie de 'Europese purist' wil uithangen, krijgt misschien de jaarlijkse 'Internationale Karelsprijs' in Aken uitgereikt maar wordt in eigen land uitgespuugd. Zeker als hij tegelijk ook nog eens bezuinigt op minderbedeelden, zieken en gehandicapten.

Jetten moet tandjes bijzetten

Dat 'gezag' is nodig, zeker als Nederlandse marineschepen naar de Straat van Hormuz zouden worden gestuurd om de 'vrije doorvaart' te waarborgen; kernstuk

van internationaal recht sinds Hugo de Groot (1583-1645). Zodra Europese landen dat weigeren, ontstaan er flinke Atlantische repercussies, vooral voor de NAVO. Als Europa Amerika laat vallen, gebeurt ook het omgekeerde. Trump: 'Ukraine, your problem!'

Een permanent lachende premier Jetten maakt geen 'nieuwe Rutte'. Hij zal tandjes moeten bijzetten in de 'griezelige' wereld van de machtspolitiek.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u (weer) mee? Hartelijk dank!*